

ÎNCHEIERE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas
Ala Cobăneanu

examinând cererea lui Ion Macovei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Macovei împotriva lui Nicolai Galici cu privire la repararea prejudiciului material, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și încasarea cheltuielilor de judecată

constată:

La 5 decembrie 2016, Ion Macovei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Galici cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Ion Macovei a depus cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat încasarea sumei de 120 000 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 1 286 186 de lei, a prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum pentru perioada 24 martie 2015 – 27 octombrie 2019 în sumă de 545 238 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Macovei, reprezentat de avocatul Liliana Leanca, casată hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Nicolai Galici în beneficiul lui Ion Macovei prejudiciul material în mărime de 1 829 460 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 1 068 103,94 de lei și cheltuielile judiciare cu titlu de taxa de stat în sumă de 9 850 de lei, cheltuielile pentru expertiză în mărime de 5 200 de lei, cheltuielile pentru

eliberarea actelor în sumă de 2 593 de lei, cheltuielile pentru executare în mărime de 5 440 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 23 450 de lei, iar în total 2 944 096,94 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea.

A fost încasată de la Nicolai Galici în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată a fost scutit apelantul în mărime de 25 000 de lei.

La 1 august 2020, Nicolai Galici, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruța a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel sau cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 14 august 2020, Ion Macovei a depus referință la recursul declarat de Nicolai Galici, solicitând considerarea recursului ca inadmisibil.

La 14 ianuarie 2021, Ion Macovei a depus o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a ataca hotărârea judecătorească, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului” din art. 81 alin. (1) CPC.

Examinând cererea lui Ion Macovei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.12¹ alin. (1) și (2) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Totodată, conform §79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al

cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Raportând la caz, prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că condițiile indicate supra, necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, sunt întrunite în cererea înaintată de către Ion Macovei.

Așadar, după cum se constată în speță, obiectul excepției și anume sintagma „împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a ataca hotărârea judecătorească, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului” din art. 81 alin. (1) CPC, intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către partea în proces, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, motiv din care cererea înaintată de către Ion Macovei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, urmează a fi admisă.

Or, cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei contestate, depusă de către intimatul Ion Macovei, constituie o prerogativă a acestuia, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

Drept consecință, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va dispune amânarea examinării cauzei în ordine de recurs, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) CPC, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Ion Macovei cu privire la ridicarea excepției de

neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, cu amânarea examinării cauzei în ordine de recurs până la pronunțarea de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se admite cererea lui Ion Macovei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei „împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a ataca hotărârea judecătorească, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului” din art. 81 alin. (1) CPC.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea lui Ion Macovei, în vederea examinării constituționalității sintagmei „împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a ataca hotărârea judecătorească, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului” din art. 81 alin. (1) CPC.

Se amână examinarea recursului declarat de Nicolai Galici, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruța împotriva deciziei din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, până la pronunțarea de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu